825/09

Den 24. august 2009 blev i sag nr. 74.550:

xxxxx xxxx
xxxxxxxxx x
xxxx xxxxxxx

mod

Nordea Pension
Klausdalsbrovej 615
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har en individuel pensionsordning i Nordea Pension med dækning for tab af erhvervsevne, klager over, at selskabet har afvist at yde præmiefritagelse og udbetale invalidepension efter den 1/9 2008.

Selskabet har afvist at anerkende, at klagerens generelle erhvervsevne efter den 1/9 2008 er nedsat med halvdelen eller mere af den fulde erhvervsevne med henvisning til, at det ikke findes lægeligt dokumenteret.

Den tegnede forsikring giver ret til fulde ydelser og præmiefritagelse, såfremt erhvervsevnen grundet sygdom eller ulykke bliver nedsat med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne, og halve ydelser og halv præmiefritagelse, såfremt erhvervsevnen grundet sygdom eller ulykke bliver nedsat med halvdelen eller mere af den fulde erhvervsevne. Der er en karenstid på 3 måneder.

Klageren, der er født i 1952, har efter folkeskolens 10. klasse uddannet sig inden for handel og kontor og har løbende videreuddannet sig ved kursusaktivitet. Hun har senest været ansat som miljømedarbejder i kommunen med udarbejdelse af ansøgninger og miljøgodkendelser for landbrug i perioden 15/3 2007 - 31/12 2007. I perioden 1/2 2004 - 30/6 2005 var hun i kommunal ansættelse som legepladsinspektør, hvor hun

skulle føre tilsyn med legepladser samt udarbejde rapporter i henhold til Dansk Standard. Den 17/5 2004, da hun var i færd med en sikkerhedskontrol af en legeplads, faldt hun ned fra en stige og fik et kraftigt vrid i højre skulder, da hun landede på denne. Hun så tiden an nogle måneder, hvor hun fik smertestillende medicin, men hun havde og har mange smerter i højre skulder. Den 15/8 2006 fik hun foretaget en dekompressionsoperation for at give bedre plads i toppen af skulderen. Men operationen har ikke afhjulpet hendes smerter.

Selskabet ydede præmiefritagelse og udbetalte invalidepension i perioden efter ulykken, indtil klageren igen blev raskmeldt.

I lægeattest af 5/12 2007 udfærdiget i forbindelse med klagerens anmeldelse om tab af erhvervsevne af 1/11 2007 er anført, at hun ikke kan arbejde med tastatur og mus, ligesom hun ikke kan klatre på stiger, skifte gear i bil eller udføre havearbejde, vinduespudsning og tungt rengøringsarbejde grundet smerter i højre skulder. Der er endvidere bevægeindskrænkning og kraftnedsættelse. Lægen har besvaret spørgsmålet om, hvor mange timer hun kan arbejde til 0 timer dagligt. Klageren havde i sin anmeldelse anført, at hun måtte opgive sit arbejde pr. 29/10 2007, og at hun var opsagt pr. 31/12 2007.

På baggrund af anmeldelsen foranledigede selskabet udfærdiget speciallægeerklæring. Speciallæge i ortopædisk kirurgi, B.G. har i erklæring af 31/3 2008 bl.a. anført:

> "Ulykkestilfældet har, efter min vurdering, efterladt varigt mén samt varig erhvervsevnetab. Hun har desuden mange begrænsninger i dagligdagsaktiviteter. Desuden smerter i skulderen om natten og deraf følgende dårlig nattesøvn.
> Hun skønnes fremover at have behov for et flexjob, hvor der ikke er skulderbelastende aktiviteter, f.eks. med en blanding af kontorarbejde og undervisning, formentlig 20-25 timer ugentligt."

I kommunalt regi blev der iværksat arbejdsprøvning, hvor man har taget de nødvendige skånehensyn, og hvor klagerens kompetencer inden for miljøområdet har kunnet udnyttes, men det ugentlige timetal har ikke kunnet komme op over 25 timer. Kommunen bevilligede på baggrund heraf flexjob som meddelt ved skrivelse af 24/6 2008 til klageren.

3. 74.550

Selskabet rekvirerede det kommunale materiale og har i skrivelse til klageren af 7/8 2008 meddelt, at man på baggrund af speciallægeerklæringen og det kommunale materiale fandt, at hun var i stand til at arbejde mere end på halv tid i et ikke skulderbelastende job, hvorfor ydelserne og præmiefritagelsen ville ophøre med udgangen af august måned 2008.

Over for nævnet har klageren i klage af 28/8 2008 nedlagt følgende påstand:

> "At der tages udgangspunkt i de faktuelle oplysninger og at det faktiske erhvervsevnetab anerkendes."

Til støtte for påstanden har hun anført:

> "Jeg er tilkendt flexydelse på 1/7 2008 efter en arbejdsulykke i 2004. Jeg har selvfølgelig gennemgået adskillige lægeundersøgelser og lægerne har konstateret, at der ikke er håb om forbedring af tilstanden.
>
> Jeg har været i arbejdsprøvning i og der er konstateret, at jeg evt. kan have 20-25 timer (incl pauser)
> Der er ligeledes fastslået, at jeg kun kan have jobs med særlige hensyn til min højre skulder - og også fastslået at effektiviteten ved skærmarbejde udgør ca. 40- 50 %.
>
> Som I sikkert ved, betyder flexjob, at arbejdsgiveren får refunderet mellem 50 og 75 % af lønnen og det er fastslået, at min erhvervsevne er varigt nedsat.
>
> Jeg er stærkt utilfreds med at Nordea tilsyneladende selv fortolker som det nu er mest lukrativt for dem selv.
>
> Jeg har kontaktet dem pr telefon og fik der en lektion i 'at når jeg kan arbejde 25 timer så er det jo klart mere end 50 % og at jeg derfor selvfølgelig er mere end 50 % erhvervsdygtig og at hvis jeg ikke kan arbejde ved skærmarbejde, kan jeg jo bare finde et andet job????
>
> Jer er i øvrigt også meget utilfreds med at argumenter om indtægtsstørrelse i brev nr. 1 fra Nordea - slet ikke bliver kommenteret i brev 2 - hvor jeg klart tilkendegiver en betydelig indtægtsnedgang."

Selskabet har over for nævnet ved skrivelse af 12/9 2008 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført:

> "Speciallægeerklæringen (bilag …) bekræfter nedsat funktionsniveau og oplyser, at der er konstante smerter i skulderen og ned i armen. Smerterne forværres ved belastning. Både operation og behandling hos fysioterapeut har været uden effekt. Der er smertemæssigt nedsat kraft både over højre skulder, albue og ved håndtryk. Der findes normal bevægelighed i fingre, håndled og albue.

> Skaden har medført mange begrænsninger i det daglige og hun kan ikke klare skulderbelastende funktioner. Speciallægen skønner, at hun fremover vil have behov for et fleksjob, hvor der ikke er skulderbelastende aktiviteter, formentlig 20-25 timer ugentligt.
>
> Forsikrede har gennemgået et forløb med virksomhedspraktik fra februar 2008 til maj 2008, som har vist, at hun maximalt kan klare 5 timers arbejde pr. dag med en acceptabel effektivitet. Hun kan ikke klatre på stiger, da hun ikke kan holde fast med højre hånd og har også en begrænsning i, hvor længe hun kan skrive, taste og arbejde med en mus.
>
> Ved forløbets afslutning er der ingen tvivlsspørgsmål eller manglende afklaring, og helbredstilstanden er stationær. Det er realistisk, at forsikrede kan klare et fleksjob 20-25 timer ugentligt med skånehensyn overfor skulderbelastende arbejdsopgaver.
>
> Vi finder det ikke dokumenteret, at erhvervsevnen er nedsat med 1/2 eller 2/3 af den fulde erhvervsevne af helbredsmæssige årsager, og vi finder det rimeligt at antage, at L.V. vil kunne tjene mere end halvdelen af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.
>
> Vi fastholder derfor, at L.V. ikke har ret til præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension efter den 1. september 2008."

Klageren har efterfølgende i skrivelse til nævnet af 25/9 2008 kritiseret selskabets afgørelse, idet jobcenteret har givet udtryk for, at en evt. arbejdsgiver vil få refusion på grundlag af en erhvervsevne mindre den 1/3 og dermed få 2/3 refusion. Det er på baggrund heraf klagerens opfattelse, at hendes erhvervsevne er nedsat til mindre den 50 % eller til ca. 1/3 af den fulde erhvervsevne.

Endvidere har klageren henvist til, at hun har haft en lønnedgang på 54 %, idet hun i december 2007 havde en månedsløn på 26.509 kr. + pensionsbidrag på 3.465 kr., mens flexydelsen for august var 13.866 kr.

Selskabet har i skrivelse af 13/10 2008 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført:

> "Jobcenter K. har bevilget fleksjob, og L.V. mener også selv, at hun kan komme til at fungere i et job med særlige hensyn. Forsikrede er godkendt til fleksjob, men har aktuelt ikke fået ansættelse i fleksjob. Hverken godkendelse til eller tilkendelse af fleksjob giver i sig selv ret til udbetaling fra forsikringen.
>
> Løntilskud og antal timer i et fleksjob fastsættes ud fra erhvervsevnen i den konkrete funktion og ikke alene ud fra de helbredsmæssige forhold. Størrelsen af tilskuddet og antal arbejdstimer kan derfor ikke sidestilles med graden af erhvervsevnenedsættelsen. Vi kan i øvrigt henvise til Østre Landsrets dom fra 7. oktober 2005 i sagen B-793-04-SK, hvor konklusionen er, at kommunens vurdering af arbejdsevnen i sig selv hverken beviser eller skaber en formodning om størrelsen af erhvervsevnen.

L.V. har ikke dokumenteret, at hendes erhvervsevne er nedsat med 1/2 af den fulde erhvervsevne.

Vi vurderer fortsat, at hun med de helbredsmæssige gener vil være i stand til at tjene mere end 1/2 af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder, når hun får et job.

Vi fastholder derfor, at L.V. ikke har ret til præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension efter den 1. september 2008."

Sekretariatet har efterfølgende ved skrivelse af 25/2 2009 til selskabet anmodet om en nærmere redegørelse for selskabets økonomiske beregning af erhvervsevnetabet.

Selskabet har i skrivelse af 23/3 2009 hertil bl.a. anført:

"L.V. oplyser i erklæringen af 1. november 2007 (bilag ...), at hun inden sin sygemelding tjente cirka 20.800 kroner om måneden, og ifølge erklæring af 7.12.2006 tjente hun inden sin sygemelding i 2006 cirka 24.700 kroner om måneden.

En gennemsnitsløn på omkring 25.000 kroner i 2009 stemmer således meget godt overens med den løn, L.V. har oplyst i erklæringerne.

Det andet beløb er, hvad vi skønner den forsikrede er i stand til at tjene, under hensyn til hendes tilstand, tidligere beskæftigelse og uddannelse.

Vi mener, at det er rimeligt at antage, at L.V. under hensyn til hendes tilstand, tidligere beskæftigelse og uddannelse ville kunne tjene mere end 12.500 kroner om måneden, som svarer til halvdelen af gennemsnitslønnen for en fuldt erhvervsdygtig kontoruddannet.

Som begrundelse lægger vi blandt andet vægt på, at L.V. ikke kan klare skulderbelastende funktioner, men at hun gennem virksomhedspraktik har vist, at hun kan klare 20 - 25 timer ugentligt med skånehensyn overfor skulderbelastende arbejdsopgaver. Hun kan ikke klatre på stiger, og hun har en begrænsning i, hvor længe hun kan skrive, taste og arbejde med en mus.

Vi antager, at man godt kan finde et job med disse skånehensyn, hvor L.V. kan tjene mere end 12.500 kroner pr. måned. Det er således vores opfattelse, at L.V.s helbredsbetingede indtægtsnedgang er mindre end halvdelen, og hun har derfor på denne baggrund ikke ret til udbetaling fra forsikringen."

Klageren var utilfreds med selskabets beregninger og har skrivelse af 2/4 2009 bl.a. anført:

"Jeg er tilkendt (juni 2008) flex job på grund af en arbejdsulykke i 2004. - selvfølgelig efter alle regler og med behørig lægelig dokumentation - Konklusionen fra div. læger er at min erhvervsevne er nedsat mere end 50 % og der er bevilget 2/3 løntilskud fra det offentlige - det er jo i sig selv dokumentation for mit erhvervsevne tab.

Indtil mit flexjob, fik jeg ledighedsydelse på 13.000 brutto pr måned og inden dette tidspunkt syge/dagpenge (ca. 15.000 brutto) - altså et dokumenteret indtægtstab.

Jeg kan ikke længere være i en arbejdsløshedskasse, da jeg ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet

Hvis jeg ikke er i flexjob, kan jeg få ledighedsydelse på ca. 13.000 brutto pr måned.
…
Jeg kom i flexjob pr. 1. november 2008 og tjener dermed min løn og **har ikke på noget tidspunkt** tænkt på at jeg samtidig skulle have udbetalt beløb fra min forsikring.

Jeg vil stadig fastholde at jeg har ret til udbetaling, i den tid hvor jeg på grund af sygdom, ikke kan opretholde min indtægt.

Det er helt hen i vejret at standse udbetalingen med den begrundelse at jeg ikke har indtægtstab, fordi jeg er tildelt flexydelse - og derved egentlig for syg til at modtage almindelig sygedagpenge og for syg til at være i arbejdsløshedskasse."

Afslutningsvis har selskabet i skrivelse til nævnet af 7/5 2009 bl.a. anført:

"L.V.s erhvervsevne er nedsat af helbredsmæssige årsager. Arbejdsprøvning har dog vist, at hun har en resterhvervsevne, og at hun er i stand til at arbejde mere end ½.

Hun blev efterfølgende godkendt til fleksjob, men kom først i arbejde 1. november 2008. I den mellemliggende periode fik L.V. ledighedsydelse. Forsikringen dækker ikke ledighed, så det at man ikke har job, giver ikke ret til ydelser fra forsikringen.

L.V. arbejder i fleksjob 25 timer om ugen med nødvendige skånehensyn. Der ydes 2/3 tilskud, men tilskuddets størrelse kan ikke sidestilles med graden af erhvervsevnetab.

Vi har aldrig udtalt at L.V.s erhvervsevne er intakt, og at hun ikke har et indtægtstab. Vi er enige i, at erhvervsevnen er nedsat, men ikke i tilstrækkelig grad til at opfylde betingelserne for præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension.
…
L.V. har ikke dokumenteret, at hun ikke er i stand til at tjene mere end ½, ligesom hun heller ikke har dokumenteret, at erhvervsevnen er nedsat med ½ eller 2/3 af helbredsmæssige årsager."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**22. Tab af erhvervsevne og præmiefritagelse**
Ret til fuld ydelse ved tab af erhvervsevne eller præmiefritagelse indtræder, når forsikredes erhvervsevne på grund af sygdom eller ulykkestilfælde er nedsat til en tredjedel eller derunder af den fulde erhvervsevne.

En sådan nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når den forsikrede efter selskabets skøn ikke længere er i stand til - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse - at tjene mere end en tredjedel af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Bedømmelsen sker på grundlag af en helbredsvurdering under hensyn til forsikredes tidligere og nuværende helbredstilstand og tidligere beskæftigelse.

Er erhvervsevnen på grund af sygdom eller ulykkestilfælde nedsat til halvdelen, udbetales halv ydelse ved tab af erhvervsevne, hvis dette fremgår af forsikringsoversigten. Den anden halvdel af forsikringen kan videreføres med halv præmiebetaling.
…
23. Udbetaling ved tab af erhvervsevne og præmiefritagelse
Udbetaling af ydelser ved tab af erhvervsevne eller ydelse af præmiefritagelse træder i kraft den dag, nedsættelsen af erhvervsevne har varet uafbrudt i 3 måneder."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen må det lægges til grund, at klagerens ledighedsydelse udgør mindre end halvdelen af, hvad hun tjente som miljømedarbejder i 2007. Forsikringen dækker imidlertid ikke ledighed, så det forhold, at klageren ikke har fået ansættelse i et flexjob, giver ikke ret til ydelser fra forsikringen. Ifølge forsikringsbetingelserne tages udgangspunkt i, hvad klageren i et skånejob med sine kvalifikationer ville kunne tjene.

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet, at det i hvert fald ikke for tiden er godtgjort, at klagerens generelle erhvervsevne er nedsat med halvdelen eller mere af den fulde erhvervsevne, hvorfor

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand